

LENNART FRISCH

Agenda Enviro AB

lennart.frisch@agendaenviro.se
www.agendaenviro.se

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - MKN

Miljö kvalitetsnorm \neq Miljö kvalitetsmål
Miljö kvalitetsnorm \neq Gränsvärden

Begreppet infördes med miljöbalken.

Uttrycks inte enbart i halter utan kombinerat med
tidsupplösning och percentiler,
t.ex. års-, tim- och dygnsmedelvärden
och t.ex. 90- eller 98-percentiler.

Jämförelser mellan begreppen blir komplicerade eftersom
man ofta tenderar att enbart utgå från halter och
bortse från tidsupplösning och percentil.

Agenda Enviro AB

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

Två typer av MKN för luft (2003)

MKN skall ange
de förorenings- eller störningsnivåer som

1. människor kan utsättas för
utan fara för olägenheter av betydelse eller
som miljön eller naturen kan belastas med
utan fara för påtagliga olägenheter

2. skall eftersträvas eller som
inte bör över- eller underskridas

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

MB 16 kap. 5§

Tillstånd, godkännanden eller dispens
får inte meddelas för en ny verksamhet
som medverkar till att en MKN överträds (Huvudregel).

→

Ingen åtskillnad görs mellan
olika typer av MKN och
"... medverka till att en MKN överträds"
bör då omfatta båda typer av MKN

→ Samma innebörd i praktiken

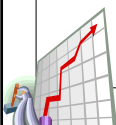
Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

MB 16 kap. 5§

Nålsögat då en ny verksamhet kan få
medverka till att en MKN överskrids:

"Verksamheten får dock tillåtas, om verksamhetsutövaren
vidtar sådana åtgärder att olägenheterna
från annan verksamhet upphör eller minskar så att
möjligheterna att uppfylla MKN
ökar
i inte obetydlig utsträckning."

Agenda Enviro AB

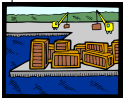
MILJÖKVALITETSNORM

MB 16 kap. 5§

Möjligheterna att
vidta åtgärder så att olägenheterna
från annan verksamhet

1. upphör eller
2. minskar

kräver betydande rådighet
över sådan annan verksamhet →
Om man vidtar sådana "designåtgärder",
vilket ansvar övertar man i driftsskedet ?

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 4§

OM DET KRÄVS
FÖR ATT EN MKN SKALL KUNNA UPPFYLLAS
SKALL ETT FÖRSLAG TILL
ÅTGÄRDSPROGRAM UPPRÄTTAS.

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 4§

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDSPROGRAM
SKALL UPPRÄTTAS AV
ANTINGEN REGERINGEN
ELLER
DEN ELLER DE MYNDIGHETER
ELLER KOMMUNER
SOM REGERINGEN BESTÄMMER.

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 4§

**FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDSPROGRAM REMISSAS
UNDER MINST 2 MÅNADER TILL**

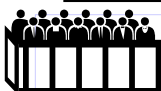
- > MYNDIGHETER
- > KOMMUNER
- > ORGANISATIONER
- > VERKSAMHETSUTÖVARE
- > ALLMÄNHETEN
- > ÖVRIGA SOM BERÖRS

**SYNPUNKTER SKALL
SAMMANSTÄLLAS, REDOVISAS OCH
FOGAS TILL HANDLINGARNA I ÄRENDET.**

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 5§

**ETT ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL
FASTSTÄLLAS AV REGERINGEN
ELLER
DEN ELLER DE MYNDIGHETER
ELLER KOMMUNER
SOM REGERINGEN BESTÄMMER**

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 6§

**ETT ÅTGÄRDSPROGRAM FÅR OMFATTA
ALL VERKSAMHET OCH ALLA ÅTGÄRDER
SOM KAN PÅVERKA
MÖJLIGHETEN ATT UPPFYLLA
FÖRESKRIVEN MKN**

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 6§

I ETT ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL ANGES

- DEN MKN SOM SKALL UPPFYLLAS
- DE MYNDIGHETER OCH KOMMUNER SOM BEHÖVER VIDTA ÅTGÄRDER
 - VILKA DESSA ÅTGÄRDER ÄR
 - NÄR ÅTGÄRDERNA BEHÖVER VARA GENOMFÖRDA
- EVENTUELLA AV EU KRÄVDA UPPGIFTER

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 8§

MYNDIGHETER OCH KOMMUNER SKALL
INOM SINA ANSVARSOMRÅDEN

- VIDTA DE ÅTGÄRDER SOM BEHÖVS
ENLIGT ETT FASTSTÄLLT ÅTGÄRDSPROGRAM

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 6§

ETT ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL

- INNEHÅLLA EN ANALYS AV PROGRAMMETS KONSEKVENSER FRÅN ALLMÄN OCH ENSKILD SYNPUNKT
- OMPRÖVAS VID BEHOV, DOCK MINST VART 6:E ÅR

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM - ÅTGÄRDSPROGRAM

MB 5 kap. 6§

REGERINGEN KAN BESLUTA OM

- ATT **VISSA** ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL **BESLUTAS AV REGERINGEN**
- **HUR** ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL **UPPRÄTTAS**
- **VAD** ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL **INNEHÅLLA**
- **HUR SAMRÅD** OM ÅTGÄRDSPROGRAM SKALL SKE

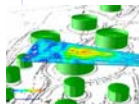
Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

Metoder för att undvika överskridande
av MKN – Luft

Minska utsläppet **på plats:**

- minska trafikens utsläpp
- minska punktutsläpp

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

Metoder för att undvika överskridande
av MKN – Luft

Öka ventilationen

- öppna upp **trånga gaturum**
- överföra utsläpp till mer **ventilerade områden**

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

Metoder för att undvika överskridande av MKN – Luft

Flytta utsläppspunkten för utsläppen

- Flytta ut verksamhet/utsläpp till områden där MKN innehålls
- Omflyttning av arbetsplatser/boende
- Överbyggnad av vägar kombinerat med höga ventilationsskorstenar
- Fjärrvärme/direktel istället för småskalig eldning

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

MB 3 och 4 kap.

Opåverkade och endast obetydligt påverkade områden skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär.

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

Metoder för att undvika överskridande av MKN – Luft

Minska belastningen från kringliggande områden:

(MB 5 kap. 4§, 2 st)

Om en MKN inte kan uppfyllas inom ett geografiskt område därför att miljön påverkas av en verksamhet, som ligger utanför området, skall hela det område inom vilket störningar, som påverkar möjligheten att uppfylla normen, ingå i åtgärdsprogrammet.

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

MKN - Mer än luft! – Mer än NO₂

LUFT: NO₂, NO_x, Ozon, Partiklar (PM 10), SO₂, Pb, Bensen, CO

VATTEN:

Fiskevatten: 46 områden utsedda inom 28 objekt
Temp, Upplöst syre, pH, Susp., BOD₅, NO₂, Fenolföreningar,
Olja, NH₃, NH₄-tot, HOCl, Zn, Cu

Musselvatten: 14 områden utsedda i Västra Götalands län
Temp, Mättnadsgrad löst syre, pH, Susp., Färgtal,
Organiska halogenföreningar, Olja, Salthalt, Ag, As,
Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn, kolibakterier, Smakpåverkande ämnen

Agenda Enviro AB

MILJÖKVALITETSNORM

Vad leder miljö kvalitetsnormer till ?

- Högre kostnader ?
- Svårare regelverk ?
- Mer relevanta mätningar ?
- Bättre kontroll och kunskap ?
 - Teknisk utveckling ?
 - Enklare ta ansvar ?
 - Beteendeförändringar ?
- Breddning av klimatdebatten ?
 - Bättre luft ?
 - Bättre miljö ?
 - Bättre hälsa ?

Agenda Enviro AB

LENNART FRISCH

Agenda Enviro AB

lennart.frisch@agendaenviro.se
www.agendaenviro.se

Agenda Enviro AB
